

gledališči, sklenilo se je, da se lože oddadó posebe za slovenske in posebe za nemške predstave. Takó dobode „Dramatično društvo“ lože záse posebe, in naše lože se bodo oddajale pótem dražbe. S tem se je popolnoma ustreglo slovenskemu občinstvu, katero je želelo biti popolnoma ločeno od nemških predstav.

V novem deželnem gledališči bode igralo naše društvo po dvakrat na teden. Ob katerih dnevih, to še ni popolnoma dognano. Za sedaj se je ukrenilo le toliko, da je vsaka druga nedelja slovenska; prazniki so se pustili in suspensu. Vender bode treba skrbeti za to, da se prazniki prihranijo slovenskemu občinstvu. Ker se bode v prihodnji gledališki dóbi igralo še jedenkrat toliko kakor do sedaj, treba bode skrbeti za obširnejši repertoar in treba bode pomnožiti igralno osebje pri dramih in pevsko osebje pri opereti. Jako mnogo pridóbi naša opereta, oziroma opera s tem, da nam je obljubil sodelovati naš dični baritonist g. Josip Nollí in da nam ostaneta zvesti vrli pevki gospa M. Grbíčeva in gospodičina Lujiza Daneševa, ki sta velika podpora slovenski opereti in sta jo prav za prav do sedaj vzdrževali.

Dramatično društvo si je izposlovalo prvi gledališki dan, to je dan slovesne otvoritve. —

S tem je završil tajnik svoje izvestje in se je končno še spominjal novega deželnega gledališča, v katerem naj bi „Dramatično društvo“ nadaljevalo započeto delo, Bog daj, dókaj uspešneje. Dva sina bratskega nam naroda češkega, deželni inženér V. Hraský in arhitekt Ant. Hrubý, katerima je dežela izročila stavbo, skoro bodeta na konci svojega dela. Pred jesenjo bodemo otvorili novo deželno gledališče in začeli v njem novo dóbo. Vsakega iskrenega Slovenca prešinja v tem trenutku želja, da bi se z novo dóbo res pričela tudi nova dóba v zgodovini slovenske dramatične umetnosti — dóba novega sijaja in nove slave slovenskega imena! (Konec prihodnjíh.)

Odlíkovanje slovenskega skladatelja. Naš sotrudnik, gospod *Danilo Fajgelj*, nadučitelj v Srpnici na Primorskem, prejel je nedavno od naučnega ministerstva umetniški štípendij, in sicer za svoje skladbe, o katerih se je sloveči dunajski kritik prof. Hanslik izrekel takó-le: »Das Bestreben, leicht und gefällig zu schreiben, liegt dem Componisten ferne. Vielmehr zeichnen sich seine Werke durch eine strenge aber stets gediegene Contrapunktik aus, besonders da sie bei aller Einfachheit von sauberer Arbeit sind und zuweilen an vielen Stellen grossartig und stilvoll gehen. Da ich objectiv zu beurtheilen gewohnt bin, so werden die Werke des wunderbaren Autodidakten Fajgelj meinerseits warm befürwortet.« — Gospodu Fajglju čestitamo za to priznanje!

X. izkaz darov za Prešérnov spomenik.

Prenesek gld. 719'39

Dr. Jožef Vošnjak, deželni odbornik v Ljubljani (od podpisanih gld. 50'—)

zopet	„	10'—
Slovenski gimnazijci in obrtni učenci v Gradci	„	2'—
Ant. Julij Šušteršič, farmacevt v Gradci	„	1'—
Maks Josin, učitelj v Ljubljani	„	1'—
Dr. Jernej Zupanec, c. kr. notar v Ljubljani (od podpisanih gld. 50'—)		
zopet	„	20'—

Skupaj gld. 753'39

Osebné novice. Č. g. *A. Askerc* je imenovan za provizorja v svojem rojstvenem kraju v Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah. — *G. Fr. Bučar*, operni pevec in režisér slovenskega gledališča, angažiral se je za leto dni kot liriški tenor na mestnem gledališči v Požunu. — *G.* vladni svetovalec *A. Globočnik pl. Sorodolski* je iz nova potrjen za pet let kot konservator v stvaréh tretje sekcije v vojvodini Kranjski. — *G. dr. V. Oblak* bode potoval po dalmatinskih in kvarnerskih otokih, da prouči ondoto čakavščino. —

G. dr. *Jožef Rakež* se je naselil kot zdravnik v Velikovci. — Operni pevec g. *Jožef Tertnik* je sklenil pogodbo z dvornim gledališčem v Mannheimu za štiri leta. Njega podpornik grof Esterhazy je plačal potrebno vsoto, da se je razveljavila prejšnja njegova pogodba z gledališčem v Bremenu. — Skladatelj g. *Hr. Volarič* je iz Kozane premeščen v Devin. — Skladatelja g. *Ivana pl. Zajca* je imenovalo mesto Karlovec zaradi njega zaslug za hrvaško in jugoslovansko glasbo v obče svojim častnim članom.

»Kratkij obzor slověnskoj literatury« na vseučilišči v — Harkovu. Slovenci nismo vajeni, da bi se zgodovina naše književnosti predavala na vseučiliščih. Zanimalo bode po takem naše rojake, da se je slišal vsaj »kratek pregled« našega duševnega delovanja, ne sicer v Avstriji, ali na Ruskem. Iz prijateljskega pisma posnemljemo, da si je 5/17. marca t. l. v Harkovu izbral ta predmet za predavanje na poskušujo izvrsten ruski slavist, *Boris M. Ljapunov*; imel je prav lep uspeh in je sedaj že docent omenjenega vseučilišča.

Zanimljive številke iz dvojezične dežele. Deželni zbor gališki je v tem letu razdal rusinskim zavodom te-le podpore: Za izdajo rusinskih šolskih knjig 4.200 gld., časopisu »Učitelj« 500 gld., časopisu »Poslannyk« 400 gld., časopisu »Dzvinok« (za otroke) 100 gld., »Historični biblioteki« 500 gld., društvu »Prošvita« (podobno našemu Mohorjevemu) 1.500., rusinskemu gledališču 7.250 gld., pevskemu društvu »Bojan« 200 gld., in še raznim drugim društvom, med njimi akademičnim in rokodelskemu »Zorja«. Podobnih številki bi se dalo nabrati tudi drugje. Kaj se pa stori v naših dvojezičnih deželah za duševne potrebe slovenskega národa? Ponosni Nemci se ne sramujejo pobirati naših siromaških grošev záse, na nas pa niti ne mislijo. Sicer pa moramo biti pravični in priznati, da jim mi dajemo tudi malo prilike, naj pokažejo, kakó bi ravnali z našimi prošnjami. Naša politika je večkrat deklamatorična in preteoretična. Res je pri nas še ta križ, da smo strašno razkosani, toda vsaj v štajerskem in goriškem deželnem zboru bi se moralo poskušati, da se kaj več pribori na korist duševnih potreb našega národa. Razven domačih društev naj bi se oglašala tudi ona, ki delujejo za vse Slovence. Očitāju, da se denar ne bode pošiljal v druge dežele, lahko se izogne s tem, da se ustanové primerne podružnice. Naše dramatično društvo n. pr. mora vender delovati na to, da nam ustvari vsaj jedno dobro slovensko gledališko družbo, ki bode nastopala tudi v drugih mestih in sicer ne samó na Kranjskem!

Spomenik Radeckega na Dunaji so kár najslovesneje odkrili dné 24. malega travna. Postavljen je na trgu »Am Hof« z licem proti kreditnemu zavodu in kaže Radeckega visoko na konji, kakó drži z levico za uzde, desnico pa dviga, kakor bi dajal povelja. Na podnožka sprednji stráni plove bronast dvoglavni orel, in nad njim se čita v zlatih črkah Grillparzerjev stih: »In deinem Lager ist Oesterreich.« Na podnožka desni stráni je bronast relief, kažoč Radeckega v vojnem svetu z generali Hess, Schönhals, d'Aspre, Wratisslaw in Thurn, na levi stráni pa je vpodobljen prizor z dné 12. sušca 1849. leta, ko vojaki po proglašenem premirji navdušeno pozdravljajo svojega »očeta«. Na zadnji stráni, proti poslopju državnega vojnega ministerstva, bere se nemški napis: »Feldmaršal grof Radecky, porojen dné 2. listopada 1766. leta, umrl dné 5. prosinca 1858. leta.« — Spomenik je zvršil prof. *Gašper vitez pl. Zambusch*, arhitektonsko zgradbo pa po njega načrtu arhitekt prof. *Jurij Niemann*. Kip s konjem, ornamentne nadrobности in verige okolo spomenika je vlila delavnica kiparja, cesarskega svetovalca in profesorja *Fr. Pönningerja*. Ves spomenik meri 10'4 m, kip s konjem sam 5'48 m.

Iz pariškega »Salona«. Gospodičina *Ivana Kobilca* je kakor lani razstavila v »Salonu« na Champs de Mars dve sliki, o katerih so poročali francoski in drugi listi jako laskavo. Jedna teh slik kaže dva igrajoča otroka in je slika v »plein-airu«, druga